

Informacija o finansiranju projekta „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali - Bokokotorski zaliv“, u slučaju potrebe za dodatnim obezbjeđivanjem finansijskih sredstava u iznosu do 6 miliona eura

Opština Kotor je u saradnji sa Vodacomom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Njemačkom razvojnom KfW bankom nominovala projekat „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv“ (u okviru Projekta “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda, Jadranska obala V, komponenta 2, Tivat, Kotor i Herceg Novi”) za donatorska sredstva iz investicionog okvira za Zapadni Balkan. Na sastancima upravnog odbora Zapadno balkanskog investicionog okvira koji su održani tokom 2018. i 2019. godine, ocijenjeno je da će projekat „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv“ uticati značajno na kvalitet zaštite životne sredine u Bokokotorskom zalivu i doprinijeti ekonomskom razvoju istog. Projekat je dobio pozitivno mišljenje u postupku odabira projekata koje je izvršila Evropska komisija i odlučeno je da će iznosom od **8,96 miliona eura** bespovratnih sredstava biti finansirana izgradnja kanalizacione mreže u Risnu i Perastu (uključujući i tranzitni kanalizacioni sistem prema naselju Muo) i priključenja ovih naselja na centralni kanalizacioni sistem Opštine Kotor, čime će biti riješeno prioritarno pitanje prikupljanja otpadnih voda u ovim primorskim mjestima.

Zbog neizvjesne situacije u vezi obezbjeđivanja dodatnih finansijskih sredstava za realizaciju svih projektnih mjera koje se odnose na poboljšanje vodovodne i kanalizacione infrastrukture u okviru projekta „Vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv, projekat je podijeljen na obavezne i opcione mjere. Opština Kotor je odlučila da će sljedeće projektne mjere biti prioritene i navedene kao obavezne projektne mjere u okviru Ugovora:

- Kanalizaciona mreža u Perastu (projektni paket broj 2)
- Vodovodna mreža u Perastu (projektni paket broj 4)
- Vodovodni sistem Prčanj – Stoliv (projektni paket broj 5)
- Kanalizacioni sistem Prčanj-Stoliv (projektni paket broj 6)
- Podmorski tranzitni kanalizacioni cjevovod Perast-Stoliv, uključujući glavnu pumpnu stanicu (projektni paket broj 7)
- Izmiještanje, nabavka i ugradnja 10kV kablovskog voda za CEDIS

Projektne mjere koje su označene kao opcione mjere u okviru Ugovora su sljedeće:

- Kanalizaciona mreža u Risnu (projektni paket broj 1)
- Vodovodna mreža u Risnu (projektni paket broj 3)
- Tranzitni kanalizacioni cjevovod Risan – Perast, uključujući glavnu pumpnu stanicu (projektni paket broj 8)
- KO 14: Proširenje kapaciteta PS Peluzica i potisnog cjevovoda

Izabran je prvorangirani ponuđač za realizaciju Ugovora. Nakon održanog sastanka Ugovornog pregovaranja za projekat “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv” i postignutog dogovora između Investitora (Opštine Kotor) i Ponuđača (MPP Jedinstva), u toku je priprema neophodne dokumentacije za potpisivanje Ugovora. Konačna vrijednost ponude nakon izvršenih ispravki i popusta Izvođača od 1%, iznosi **33.287.791,14 eura**.

Osim sredstava za izvođenje neophodno je obezbijediti sredstva za usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova u iznosu od **1,151,688.44 eura**.

Napominjemo da je za potrebe navedenog projekta Opštini Kotor opredijeljeno 5,8 miliona eura po osnovu Ugovora o prosleđivanju sredstava kredita iz Faze V komponenta 2, zaključenog 29.09.2017. godine.

Kada je u pitanju finansijska struktura projekta za Opštinu Kotor, od ukupnog iznosa odobrenih kreditnih sredstava koja su iznosila 5.8 miliona eura trenutno je na raspolaganju **4,10 miliona eura** Faze V-2 za implementaciju projekta „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokotorski zaliv“, kao i **8,84 miliona eura** od ukupno odobrenih 8,96 miliona eura bespovratnih sredstava od Investicionog okvira za Zapadni Balkan.

Zbog ograničenih finansijskih sredstava za projekat „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv“ u okviru projekta “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda, Jadranska obala V, komponenta 2, Tivat, Kotor i Herceg Novi”, kao i neizvjesnosti obezbjeđivanja dodatnih bespovratnih sredstava iz investicionog okvira za Zapadni Balkan, dodatna finansijska sredstva u iznosu od **5.45 miliona Eura** (od kojih su kreditna sredstva u iznosu od **4,45 miliona eura**, a iznos od **1 miliona eura** je grant Vlade Crne Gore) koja su za Opštinu Kotor predviđena iz Ugovora o kreditu faze V-2, namijenjena su za sufinansiranje paketa obaveznih radova u okviru navedenog projekta.

Skupština Opštine Kotor je usvojila Odluku o zaduživanju Opštine Kotor za realizaciju Projekta “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali - Bokokotorski zaliv”. Ugovor o prosljeđivanju kreditnih i grant sredstava između Ministarstava, Vodacom i Opštine Kotor, potpisan je dana 13.05.2024. godine.

Zbog nedostajućih finansijskih sredstava za izgradnju kanalizacione infrastrukture u okviru projekta “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv”, Vodacom je aplicirao za dodatna bespovratna sredstva iz Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF). U vezi sa navedenim projektom, Ministarstvo evropskih poslova je sekretarijatu Zapadnobalkanskog Investicionog Okvira (ZIO) dostavilo predlog za dodjeljivanje dodatnih bespovratnih sredstava i dobijen je odgovor od strane Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) kojim su nas informisali da su u pitanju izdvajanja bilateralnih donatora i da će sa njima obaviti konsultacije o mogućnosti izdvajanja dodatnih sredstava.

Nakon obavljenih konsultacija sa predstavnicima Evropske delegacije u decembru 2023. godine, Vodacom je u februaru mjesecu 2024. godine dostavio aplikaciju za dobijanje dodatnih bespovratnih sredstva iz Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF). Za ostvarivanje potpunog uticaja u smislu poboljšanja vodovodne i kanalizacione infrastrukture u Bokokotorskom zalivu, odnosno kako bi se projekat „Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv“ realizovao u potpunosti, aplicirano je za dodatna grant sredstva u iznosu od **14,678,670.86 eura**.

Obzirom da je dio sredstava, kako je i prethodno navedeno obezbijeđen iz kredita, napominjemo da kreditor – KfW banka traži da u ovom trenutku budu obezbijeđena sva sredstva za obavezni dio projekta, bez obzira na očekivanja donatorskih sredstava u iznosu 14,68 miliona eura, kako bi se potpisao Ugovor između Opštine i izvođača radova, i to u iznosu do 6,0 miliona eura.

Uzimajući u obzir prethodno postavljeni uslov, u slučaju potrebe Opština Kotor će se obratiti Ministarstvu finansija, kako bi se razmislile okolnosti i pronašao način da u narednom periodu obezbijede dodatna finansijska sredstva u iznosu do **6 miliona Eura**, kako bi se realizovale sve projektne mjere koje su u okviru Ugovora za projekat “Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv” označene kao **Obavezne mjere**. Obezbuđivanjem dodatnih finansijskih sredstava u navedenom iznosu, Opština Kotor bi kompletirala finansijsku konstrukciju za realizaciju svih projektnih mjera koje su označene kao **Obavezne mjere** u okviru predmetnog ugovora. O navedenoj namjeri je potrebno pisanim putem obavijestiti KfW banku, te bi se na taj način stvorio uslov za potpisivanje ugovora, odnosno otpočinjanje realizacije samog projekta, što je još jedan pozitivan preduslov za dobijanje bespovratnih sredstava iz Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Takođe, napominjemo da je neophodno da Opština Kotor projekat izgradnje infrastrukture CEDIS-a finansira iz sopstvenih sredstava i to u iznosu od cca **700,000.00 eura**.

Uzimajući u obzir izuzetnu osjetljivost i važnost naselja Risan i Perast, koja predstavljaju vrijedne lokalitete kulturne baštine i glavne turističke atrakcije Bokokotorskog zaliva, neophodno je da radovi na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži budu sprovedeni istovremeno kako bi se ograničio uticaj na turizam i smanjili rizici oštećenja kulturnih spomenika i objekata. Ovo se posebno odnosi na izvođenje radova u Perastu, gdje je unutrašnji dio naselja dostupan samo putem uskih staza uglavnom popločanih kamenom i stepenicama, što dodatno otežava iskopavanje i donosi rizik od oštećenja postojećih objekata i infrastrukture. Takođe, na području Stoliv-Muo postoji samo jedna saobraćajnica (priobalni put širine cca 4m) pa je prilikom izvođenja

radova otežano ili potpuno onemogućeno kretanje pješaka, dok bi saobraćaj bio u prekidu u potpunosti za sve vrste vozila na duži vremenski period. Poseban problem bi predstavljalo kretanje djece u školu, starih i bolesnih osoba, a često i potpuno onemogućeno intervenisanje hitne pomoći, vatrogasaca i sl.

Izvođenje radova na pomenutom kanalizacionom kolektoru i vodovodnom cjevovodu je potrebno vršiti istovremeno, kako zbog nižih ukupnih investicionih troškova, tako i zbog smanjenja nepovoljnog uticaja na život stanovnika ovog područja.

Obezbeđivanjem dodatnih sredstava bi se osiguralo postizanje osnovnih ciljeva projekta - ekološki prihvatljivo i higijenski sigurno odlaganje otpadnih voda iz izuzetno osjetljivih i važnih naselja, koje predstavljaju vrijedne lokalitete kulturne baštine i glavne turističke atrakcije Bokokotorskog zaliva.

Obezbeđivanje i poboljšanje vodovodne i kanalizacione infrastrukture doprinijeće ostvarivanju potpunog uticaja Projekta, u smislu pozitivnog uticaja na razvoj turizma (što će direktno doprinijeti ekonomskom razvoju šireg projektnog područja) i smanjenja rizika oštećenja kulturnih spomenika i objekata u Bokokotorskom zalivu. Takođe, Projekat će doprinijeti unaprijeđenju i održivoj zaštiti životne sredine i vodnih resursa u primorskom području Crne Gore i na taj način će se stvoriti svi potrebni uslovi za postizanje usklađenosti sa Direktivom o prečišćavanju komunalnih otpadnih voda 91/271/EEC na projektnom području, i pripremi Crne Gore za proces pristupanja Evropskoj Uniji.